

ESBL-CARBA – 2 - Nyupptäckt ESBL-CARBA-positiv patient – vägledning och uppföljning för behandlande läkare

Hitta i dokumentet

[Vägledning om uppföljning för behandlande läkare](#)
[Uppföljning](#)
[Råd och förhållningsregler till patienten](#)

[För mer information](#)
[Bilagor](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)

Vägledning om uppföljning för behandlande läkare

ESBL-CARBA bärarskap/infektion är anmälnings- och smittspårningspliktig enligt Smittskyddslagen. Vårdhygien Halland informerar behandlande läkare/ersättare för denne.

Behandlande läkare ska enligt Smittskyddslagen handlägga enligt nedan (Vårdhygien Halland och MRB-team kan konsulteras vid behov).

1. Informera patienten om provsvar. Ge muntlig och skriftlig information samt information och råd enligt [smittskyddsblad](#) avseende ESBL-CARBA. Smittmärkning av journal utförs av Vårdhygien Halland
2. Ansvara för smittskyddsanmälan i [SmiNet](#). Följande frågor kan ligga till grund för en väl ifylld smittskyddsanmälan samt journalanteckning (ytterligare frågeställningar kan tillkomma):
 - Finns riskfaktorer såsom sår, katetrar, infarter, diarré, kognitiv nedsättning m.m. hos patienten?
 - Är restriktioner indicerat? Anmäls i SmiNet/smittskyddsanmälan
 - Familjesituation/boendesituation
 - Har patienten haft långvarig antibiotikabehandling?
 - Utlandsvistelse eller sjukvårdskontakt utomlands senaste året?
 - Erhåller patienten kommunal vård och omsorg? Behandlande läkare informerar Vårdhygien Halland som kan bistå genom att informera medicinskt ansvarig sjuksköterska i kommunen samt eventuellt inleda smittspårning bland kommunal personal och/eller patienter.
3. Ansvara för smittspårningen. I de fall patienten vårdas på en vårdenhets sker smittspårningen tillsammans med enhetschef. Smittspårning ska alltid ske i samråd med Vårdhygien
4. Gör en bedömning av bärarskapet samt planera uppföljning och dokumentera i patientens journal. Se rutin [Journalföring vid smittrisk](#).

5. Patient med okomplicerat bärarskap kan efter initial handläggning enl. ovan lämpligen följas upp i närsjukvården. Detta förutsätter att remiss med anamnes och bakgrund skickas till den vårdcentral eller distriktsläkarmottagning där patienten är listad
6. Om ett ESBL-CARBA bärarskap upptäcks i samband med en infektion är det indicerat med vidare utredning av bärarskapet. Detta innefattar alltid prov från faeces och ev. riskfaktorer såsom sår och urin hos patienter med urinkateter etc. Eventuell antibiotikabehandling sker i samråd med infektionsläkare
7. Slutenvård sker enligt [ESBL-CARBA - 1 - Vård och behandling av patient med](#)

Uppföljning

Någon säker definition av smittfrihet avseende ESBL-CARBA finns inte. Trots flera negativa odlingar kan bakterier med ESBL-CARBA åter odlas fram hos en patient efter månader till år, exempelvis i anslutning till antibiotikabehandling.

I Halland kan ESBL-CARBA positiv patient erbjudas kontrollprovtagning (faecesprov) efter ca 2-6 månader beroende på situation, rådgör med MRB-team. Efter tre på varandra följande negativa provtagningar under loppet av 12 månader kontaktas MRB-team för ev. borttagning av smittmärkning i journal.

Smittmärkning i journal från UMI tas bort och ersätts av text i basdata, vilket innebär att patienten screenas för ESBL-CARBA vid inläggning i slutenvården. För övrigt gäller normalvård, dvs. att patienten kan samvårdas med andra patienter.

Råd och information till patienten

- Noggrann hygien. Tvätta händerna med tvål och vatten efter toalettbesök och innan matlagning/måltid. Flytande tvål är alltid att föredra
- ESBL-CARBA positiv person behöver inte informera någon i omgivningen om bärarskapet
- Kan leva som vanligt och umgås med andra i det dagliga livet utanför sjukhuset
- Vid sjukdom som kräver antibiotikabehandling är det viktigt att informera läkaren om bärarskapet för att få rätt vård och behandling utan dröjsmål
- Vid slutenvård eller flytt till särskilt boende ska ansvarig personal informeras

För mer information

[ESBL-producerande tarmbakterier](#) – Kunskapsunderlag med förslag till handläggning för att begränsa spridningen av Enterobacteriaceae med ESBL. Folkhälsomyndigheten, maj 2014.

[Städning i vårdlokaler SIV, 2020](#)

[AFS 2018:4](#) – Smittrisker. Arbetsmiljöverket.

Bilagor

[ESBL carba - Bilaga 1 - Patientbrev](#)

Uppdaterat från föregående version

2025-11-25 Redaktionellt förtydligande